

Odbor za predstavke

2015/2086(INL)

21.4.2016

MIŠLJENJE

Odbora za predstavke

upućeno Odboru za pravna pitanja

o prekograničnim aspektima posvojenja
(2015/2086(INL))

Izvjestitelj za mišljenje: Notis Marias

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za predstavke poziva Odbor za pravna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. Smatra da je najbolji interes djeteta najvažniji te da on također mora biti glavni kriterij pri donošenju svih odluka povezanih s posvojenjem djece; poziva države članice da zajamče da se prava djece na slobodno izražavanje stavova provode i uzimaju u obzir, u skladu s dobi i zrelosti djece, kao što je predviđeno člankom 24. Povelje o temeljnim pravima;
2. navodi da u Uniji ne postoji mehanizam za automatsko međusobno priznavanje domaćih rješenja o posvojenju djeteta izdanih u državama članicama, što predstavlja prepreku slobodnom kretanju obitelji; inzistira na tome da je za zaštitu prava roditelja i djece apsolutno neophodno zajamčiti pravnu sigurnost i potpuno poštovanje načela uzajamnog priznavanja i uzajamnog povjerenja u području prekograničnog priznavanja domaćih posvojenja, uz istovremeno poštovanje i promicanje odredbi prava Unije u pogledu europskog državljanstva i Povelje o temeljnim pravima; smatra da bi države članice trebale zajamčiti da se ostvarivanjem slobode kretanja i boravka ne ugrožava pravo na obiteljski život;
3. napominje da je potrebna bolja suradnja europskih sudaca u ovom području kako bi se zajamčila zaštita najboljih interesa djeteta;
4. poziva države članice da pojednostave birokraciju u postupku priznavanja međudržavnih posvojenja koja su već priznata u nekoj drugoj državi članici kako bi se zajamčila pravilna provedba Haške konvencije iz 1993.; poziva države članice da potaknu države koje to još nisu učinile da potpišu Hašku konvenciju iz 1993., čime bi se zajamčilo da sva djeca i drugi uključeni dionici uživaju svoja prava te minimalne postupovne norme i vremenske okvire kojima se jamče ta prava i pomoglo da se izbjegne postojanje paralelnog sustava s manjim brojem zaštitnih mjera;
5. poziva države članice da prema potrebi zajamče potpunu i djelotvornu provedbu članka 15. o prijenosu nadležnosti na sud primjereniji za rješavanje slučaja i članka 55. o načelima suradnje u predmetima koji se odnose na roditeljsku odgovornost iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenog 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću kako bi se bolje zaštitio interes djeteta i poboljšala koordinacija i suradnja država članica;
6. smatra da bi u svrhu definiranja „uobičajenog boravišta” i „najboljeg interesa djeteta” trebalo izraditi zajedničke minimalne norme;
7. poziva države članice na redovito prikupljanje statističkih podataka o slučajevima djece državljana druge države članice koja su povjerena ustanovama za socijalnu skrb ili posvojena;
8. poziva države članice da promiču posebnu obuku za socijalne radnike, suce, pravnike i sve druge javne službenike uključene u transnacionalne postupke posvajanja djece kako

bi se osiguralo da oni posjeduju nužna znanja i vještine u pogledu zaštite dječjih prava na razini Unije i na nacionalnoj razini;

9. poziva države članice da u postupcima povezanim s prekograničnim posvajanjem djece bez pristanka roditelja sustavno provode odredbe Bečke konvencije o konzularnim odnosima iz 1963. i da se pobrinu da nadležna tijela država podrijetla uključenih roditelja bez kašnjenja, od samog početka i tijekom cijelog trajanja postupka budu propisno obaviještena, među ostalim i o saslušanjima djeteta, te da imaju pristup postupcima i povezanim dokumentima; ističe da je važno zajamčiti odgovarajuću uslugu prevođenja i pravne pomoći kad god je to potrebno;
10. uviđa da, iako je primarna svrha posvojenja bez pristanka roditelja zaštita djece od zlostavljanja i teškog zanemarivanja, ono može imati i ozbiljne posljedice na biološke roditelje i posvojenu djecu; naglašava da ta vrsta posvajanja, iako u svakom pojedinom slučaju štiti najbolji interes djeteta, koji se pojedinačno procjenjuje pri čemu se poštuje pravo djeteta da bude saslušano, mora biti krajnje rješenje koje se primjenjuje isključivo u izuzetnim i dobro utemeljenim slučajevima u kojima su već upotrijebljene sve mjere za pružanje podrške biološkoj obitelji; poziva države članice da promiču i/ili podupiru i poboljšavaju takve mjere pružanja podrške;
11. skreće pozornost Europske komisije, Vijeća i država članica na štetne posljedice koje strogost prakse posvajanja bez pristanka roditelja u nekim državama članicama ima na biološke roditelje i posvojenu djecu; poziva Europsku komisiju da u planiranoj izmjeni Uredbe br. 2201/2003 predloži prikladne mjere za rješavanje problema takvih praksi; također skreće njihovu pozornost na štetne posljedice trajnog udomljavanja bez pristanka roditelja, koje je u suprotnosti s načelom uspostavljenim u barem nekim državama članicama prema kojem udomljavanje treba biti samo privremeno rješenje;
12. poziva države članice da se, ne dovodeći u pitanje moguću prednost dodijeljenju posvajanju pastorčadi, u slučajevima koji uključuju posvojenje djece koja su izgubila oba roditelja i u slučajevima posvojenja u kojima nije dobiven pristanak bioloških roditelja, dogovore o minimalnom trajanju postupaka prekograničnih posvajanja i da zajamče da se srodnici obaju bioloških roditelja smatraju trajnim skrbnicima djeteta dok se ne donese konačna odluka o skrbništvu; u tom pogledu skreće pozornost na međunarodne standarde i podsjeća na članke 8. i 20. Konvencije UN-a o pravima djeteta;
13. u svjetlu važnosti očuvanja višejezičnosti i kulturne raznolikosti, napominje da posvojena djeca i djeca pod skrbništvom moraju imati dovoljno veza sa svojom originalnom kulturom i da ne smiju zaboraviti materinji jezik, te da biološki roditelji pravo na posjetu ostvaruju dovoljno često i na svojem jeziku, osim ako se takav kontakt pokaže štetnim za najbolji interes djeteta, kao primjerice u slučajevima prethodnog nasilja ili zlostavljanja;
14. poziva tijela država članica uključena u proceduru posvojenja da učine sve što je u njihovoj moći kako bi spriječila razdvajanje braće i sestara; u tom pogledu podsjeća na članak 8. Konvencije UN-a o pravima djeteta kojim se ističe obveza vlada da poštuju i štite identitet djeteta, uključujući i obiteljske odnose;

15. u slučajevima u kojima djeca koja su izgubila oba roditelja ispunjavaju uvjete za posvojenje i u slučajevima prisilnog posvajanja bez pristanka bioloških roditelja, ne dovodeći u pitanje posvajanje pastorčadi, socijalni radnici moraju procijeniti prikladnost članova šire obitelji za udomiteljstvo u obje uključene države članice;
16. poziva na jednako postupanje prema roditeljima različitih nacionalnosti tijekom postupaka u području roditeljske odgovornosti i posvajanja;
17. poziva države članice da zajamče usklađenost sa svim postupovnim pravima članova obitelji koji su državljani drugih država članica i koji su uključeni u postupak, među ostalim da im pruže pravnu pomoć, pravovremene i odgovarajuće informacije o saslušanjima, uslugu prevođenja, sve dokumente relevantne za slučaj na njihovom materinjem jeziku, itd.;
18. kad socijalni radnici jedne države članice idu na službeno putovanje kako bi ustanovili činjenične okolnosti slučaja posvojenja u drugoj državi članici, poziva državu članicu koja šalje socijalnog radnika na službeno putovanje da o tome obavijesti sva relevantna tijela u odredišnoj državi;
19. ističe da politike štednje i rezovi troškova koje je Komisija nametnula nekim državama članicama ozbiljno ugrožavaju kvalitetu i dostupnost socijalnih službi; naglašava da je važno socijalnim radnicima omogućiti prikladne radne uvjete kako bi mogli ispravno provesti procjenu pojedinačnih slučajeva bez ikakvog financijskog ili pravnog pritiska i u potpunosti uzimajući u obzir najbolji interes djeteta razmotrivši kratkoročnu, srednjoročnu i dugoročnu perspektivu;
20. naglašava da je važno poboljšati strukture podrške za obitelji; stoga poziva Komisiju i države članice da sufinanciraju i promiču uspostavljanje mreža nevladinih organizacija za potporu građanima Unije koji žive s obiteljima u drugoj državi članici i kojima je potrebna dodatna pomoć u suradnji sa službama socijalne skrbi za djecu i lokalnim tijelima;
21. poziva države članice da žrtvama obiteljskog nasilja, alkoholizma ili ovisnosti o drogi kojima su djeca oduzeta pruže razumnu priliku da se u potpunosti oporave prije no što Sud donese konačnu odluku o posvojenju;
22. poziva države članice da uzmu u obzir pritužbe o nasilju u obitelji kao ključni kriterij u slučajevima posvojenja, posebice kad je riječ o nasilju na temelju spola i/ili seksualnom nasilju nad djecom zbog postupaka i/ili propusta bioloških roditelja;
23. apelira na Komisiju da u slučaju pritužbi u pogledu prekograničnih posvojenja bez pristanka roditelja provede komparativnu studiju kako bi ustanovila je li takvih pritužbi manje u državama članicama s jakom infrastrukturom i dobro reguliranim sustavom udomljavanja te drugim sustavima skrbi prije posvajanja;
24. poziva Europsku komisiju da objavi jasan i lako dostupan vodič za građane s praktičnim informacijama u vezi s institucijskim dogovorima o zaštiti djece, s posebnim naglaskom na posvojenju bez pristanka roditelja i pravima roditelja u različitim državama članicama;

25. poziva države članice na razmjenjivanje informacija i provedbu kampanja za jačanje svijesti građana o kulturnim tradicijama i pravilima o odgajanju djece koja se primjenjuju u drugim državama članicama kako bi građani bili obaviješteni o praksama koje vode do oduzimanja roditeljskih prava i davanja djece na posvajanje.

**REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA
U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE**

Datum usvajanja	19.4.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: 21 -: 0 0: 8
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Marina Albiol Guzmán, Margrete Auken, Alberto Cirio, Pál Csáky, Rosa Estaràs Ferragut, Eleonora Evi, Peter Jahr, Rikke Karlsson, Jude Kirton-Darling, Notis Marias, Edouard Martin, Roberta Metsola, Marlene Mizzi, Julia Pitera, Gabriele Preuß, Eleni Theocharous, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Enrique Calvet Chambon, Kostadinka Kuneva, Julia Reda, Sven Schulze, Ángela Vallina
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	José Blanco López, Martina Dlabajová, Elena Gentile, Zbigniew Kuźmiuk